

Uchwała Nr XXIV/.../2025
Rady Miasta Lubawa
z dnia 27 listopada 2025 roku

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lubawa na lata 2026 - 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) Rada Miasta Lubawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lubawa na lata 2026 - 2027, stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady

Jerzy Brodowski

Uzasadnienie

Obowiązek uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program opracowany został zgodnie z założeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także z założeniami Narodowego Programu Zdrowia. Adresowany jest do mieszkańców miasta Lubawa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, jak również przeciwdziałaniu przemocy domowej. Poniższy Program w dużej mierze jest kontynuacją wcześniej przyjętych kierunków działań skupionych na organizowaniu wszelkiego rodzaju zajęć edukacyjno - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Kierunki działań wymienione w Programie obejmują także pozostałych mieszkańców miasta i seniorów ze szczególnym uwzględnieniem działań prozdrowotnych promujących zdrowy styl życia czy dbałość o zdrowie psychiczne.

**Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lubawa na lata 2026 - 2027.**

I. Wprowadzenie

Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lubawa na lata 2026 - 2027, zwany dalej Programem, określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów związanych z zażywaniem narkotyków i substancji psychoaktywnych, jak również stosowania przemocy domowej. Stanowi lokalną strategię w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki, a także minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych. Ponadto Program wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację określonych działań i wskazuje źródła finansowania tychże zadań określonych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji programów w latach ubiegłych. Opiera się na corocznych wytycznych zawartych w rekomendacjach Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, jak również Narodowego Programu Zdrowia. Na potrzeby utworzenia Programu w 2025 r. została przeprowadzona wśród mieszkańców miasta Lubawa diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.

Działania związane z profilaktyką w szczególności obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Realizacja zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez Radę gminy Programu, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który uwzględnia również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego Programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Słowniczek:

Program - rozumie się przez to Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lubawa;

MKRPA lub Komisja - rozumie się przez to Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;

ZI - rozumie się przez to Zespół Interdyscyplinarny;

NSP – rozumie się przez to nowe substancje psychoaktywne tzw. „dopalacze”;

LCAS – Lubawskie Centrum Aktywności Społecznych;

MOK - Miejski Ośrodek Kultury;

DDA – Dorosłe Dzieci Alkoholików;

MPPR – Miejski Punkt Pomocy Rodzinie;

PK – Punkt Konsultacyjny;

OSiR – Ośrodek Sportu i Rekreacji.

2. Podstawa prawna realizacji Programu

a) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 2151 ze zm.),

b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 1939 ze zm.),

c) Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1670 z późn. zm.),

d) Warmińsko - Mazurski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2026,

e) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 1673),

f) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2025 r., poz. 1153 ze zm. z późn. zm.),

g) Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1530 ze zm. z późn. zm.),

h) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2025 r., poz. 1338 ze zm.),

i) Uchwała Nr XLII/367/2022 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubawa na lata 2022 - 2026,

j) Uchwała Nr XLVII/403/2018 Rady Miasta Lubawa z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z dnia 1 sierpnia 2018 r., poz. 3500),

k) Uchwała Nr XI/102/2011 Rady Miasta Lubawa z dnia 5 października 2011 r. w sprawie ustalenia dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych na terenie miasta Lubawa (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z dnia 18 października 2011 r., poz. 2365),

l) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023, poz. 1870).

3. Odbiorcy Programu

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta Lubawa, a w szczególności:

- osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- dzieci i młodzieży przedszkoli i szkół,
- placówek i instytucji zainteresowanych czynnym zaangażowaniem się w pracę nad rozwiązywaniem problemów alkoholowych, uzależnień, promocją zdrowego stylu życia, a także kształtowaniem pozytywnych postaw.

Korzystanie z ofert wsparcia w Miejskim Punkcie Pomocy Rodzinie, w ramach którego funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, przeznaczone jest wyłącznie dla mieszkańców miasta Lubawa posiadających aktualną Kartę Mieszkańca Lubawy, Kartę Dużej Rodziny wydaną przez lubawski samorząd lub Lubawską Kartę Seniora.

4. Zasoby instytucjonalne i osobowe umożliwiające realizację Programu

- Urząd Miasta Lubawa,
- Lubawskie Centrum Aktywności Społecznej,
- Miejski Ośrodek Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- MKRPA,
- ZI,
- Policja,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Placówki oświatowe,
- Zakład Opieki Zdrowotnej - Miejski Ośrodek Zdrowia,
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

5. Źródła finansowania Programu

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Miejskiej Lubawa głównie z opłat pochodzących z korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, ale również z opłaty dodatkowej, jaką wprowadził zapis Ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1492 ze zm.) tzw. „małpki” - opłaty za zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii ma charakter ramowy i może ulec zmianie w trakcie jego realizacji.

6. Termin realizacji Programu.

Program będzie realizowany w latach 2026 - 2027.

II. Diagnoza

W drugim kwartale 2025 r. została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Poruszone w badaniach problemy dotyczą nadużywania alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnień behawioralnych, a także postaw społecznych wobec powyższych zjawisk. W badaniach wzięło udział 191 dorosłych mieszkańców miasta Lubawa, 567 uczniów Szkoły Podstawowej, 262 uczniów szkoły średniej oraz 6 sprzedawców napojów alkoholowych. Najistotniejsze aspekty przeprowadzonej diagnozy:

- w opinii mieszkańców miasta Lubawa najistotniejszymi problemami społecznymi są uzależnienie od alkoholu (81 %), uzależnienia behawioralne (80 %) oraz uzależnienie od papierosów (80 %),
- powszechne jest zjawisko sieciorholizmu (80 %),
- mieszkańcy miasta odzwierciedlają postawę wobec picia alkoholu o umiarkowanym stopniu ryzyka, najczęściej kilka razy w roku (42 %), kilka razy w miesiącu (21 %),
- 60 % badanych uważa, że w najbliższej okolicy znajduje się zbyt duża liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol,
- 78 % respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku,
- 58 % z badanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne,
- problem uzależnienia od gier hazardowych nie jest rozpowszechnionym zjawiskiem,
- większość respondentów (59 %) nie ma tendencji do „zajadania stresów” i trudnych emocji,
- 83 % mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień,
- 3 % uczniów klas 4-6 oraz 26 % klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową, zaś 30 % uczniów szkoły średniej,
- do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 8 % młodszych i 27 % starszych uczniów,
- 4 % uczniów klas 4 - 6 oraz 7 % klas 7 - 8 deklaruje, że ma za sobą inicjację narkotykową, z kolei 14 % uczniów szkoły średniej używało marihuany,
- 16 % uczniów klas SP 4 - 6 oraz 13 % uczniów SP 7 - 8 jest zdania, że napoje energetyczne są zdrowe,
- 16 % uczniów z młodszej grupy oraz 46 % uczniów starszych deklaruje, że pije napoje energetyczne,
- czas spędzany na korzystaniu z komputera dziennie w ten sposób najczęściej - do 2 godzin dziennie (26 % SP 7 - 8) oraz do 4 godzin (27 % SP 4 - 6), aż 44 % uczniów szkoły średniej wie, że spędza za dużo czasu w mediach społecznościowych,
- 28 % uczniów klas 4 - 6 oraz 30 % uczniów klas 7 - 8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu.

Podczas realizacji diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzono analizę SWOT. Jest ona jednym z bardziej popularnych i efektywnych instrumentów analitycznych, które znajdują zastosowanie we wszystkich dziedzinach planowania strategicznego. Akronim SWOT pochodzi od czterech angielskich słów, które stanowią cztery elementy tej techniki:

Strengths (silne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia).

ANALIZA SWOT SYTUACJI MIASTA LUBAWA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wysoka świadomość społeczna problemów uzależnień - 83 % mieszkańców widzi potrzebę profilaktyki, - zaangażowanie sprzedawców w przestrzeganie przepisów – 100 % sprzedawców kontroluje wiek klientów, - niska skala palenia papierosów wśród dorosłych - 77 % mieszkańców nie pali, - stabilna liczba mieszkańców, - aktywność MKRPA, - spadek liczby interwencji policyjnych związanych z alkoholem i narkotykami, - dobrze rozwinięte wsparcie specjalistyczne, - Miejski Punkt Pomocy Rodzinie, - wysoka gotowość społeczności do ograniczania dostępności alkoholu, - wyraźna poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.	- wzrost liczby interwencji związanych z przemocą domową, - znaczna liczba dzieci obecnych przy aktach przemocy, - niedostateczna wiedza mieszkańców o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc, - relatywnie wysoka deklarowana inicjacja alkoholowa i nikotynowa wśród młodzieży, - zwiększająca się skala uzależnień behawioralnych, - spadek liczby rodzących się dzieci, - relatywnie wysoka liczba osób doświadczających stresu skutkującego negatywnymi zachowaniami.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rosnące poparcie społeczne dla rozwijania programów profilaktyki uzależnień, - możliwość rozszerzenia działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży poprzez szkoły i lokalne inicjatywy, - rozbudowa programów wsparcia psychologicznego i rodzinnego - zapotrzebowanie na terapie i warsztaty, - możliwość zwiększenia liczby programów dla sprawców przemocy, - szansa na rozwój kampanii społecznych, - duży rynek pracy lokalnej, - rozwój technologii cyfrowych, - wysoka świadomość roli rodziny jako czynnika ochronnego.	- starzejąca się struktura demograficzna, - wzrost uzależnień behawioralnych, - utrzymujący się problem przemocy domowej, - ryzyko niedoszacowania skali problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży zwłaszcza w zakresie e-papierosów i środków psychoaktywnych, - zwiększone obciążenie systemu pomocy społecznej, - stygmatyzacja osób korzystających z pomocy, - rozwój nielegalnych źródeł substancji psychoaktywnych.

Opracowanie oraz wyniki pełnej diagnozy dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej dla miasta Lubawa.

Uchwałą Nr XLVII/403/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. Rada Miasta Lubawa przyjęła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, odpowiednio:

1. Zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia:

- a) poza miejscem sprzedaży - 35,
- b) w miejscu sprzedaży - 15.

2. Zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa):

- a) poza miejscem sprzedaży - 35,
 - b) w miejscu sprzedaży - 15.
3. Zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu:
- a) poza miejscem sprzedaży - 35,
 - b) w miejscu sprzedaży - 15.

Obecnie w Lubawie funkcjonuje łącznie 38 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

Przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży					Przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży				
Ogółem wszystkich punktów	Według zawartości alkoholu				Ogółem wszystkich punktów	Według zawartości alkoholu			
32	Razem	Do 4,5 % oraz piwa	Od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18 %	6	Razem	Do 4,5 % oraz piwa	Od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18 %
	87	29	30	28		13	6	3	4

III. Cel główny Programu

Głównym celem Programu jest ograniczanie rozmiarów skutków zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, przemocy domowej oraz uzależnień behawioralnych. Ponadto, szeroko rozumiana edukacja oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Cel główny Programu będzie realizowany poprzez:

1. zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

IV. Cele szczegółowe

Cel 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Zadania:

1. bezpłatna pomoc terapeutyczna i psychologiczna w MPPR - PK mieszczącym się w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej,
2. wsparcie i pomoc psychospołeczna dla osób po zakończonej terapii,

3. współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
4. wspieranie zadań realizowanych przez grupy samopomocowe (Quo-Vadis AA),
5. pomoc psychologiczna dla osób dorosłych wychowanych w rodzinach z problemami uzależnień (DDA),
6. współpraca ze Stowarzyszeniem MONAR,
7. motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach lecznictwa odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
8. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany wzoru picia,
9. prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne, zdrowotne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania przemocy domowej,
10. rozpowszechnianie materiałów edukacyjno - informacyjnych (broszur, ulotek, plakatów),
11. finansowe i organizacyjne zabezpieczenie funkcjonowania MPPR, jak również biura koordynatora ds. profilaktyki (zakup wyposażania, środków czystości, spożywczych, materiałów kancelaryjnych i innych niezbędnych do pracy),
12. upowszechnianie informacji dotyczących oferowanej pomocy w lokalnej prasie, stronach internetowych, siedzibie MOPS, Komisariacie Policji i in.,
13. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym członków MKRPA, pedagogów, psychologów, członków ZI,
14. podejmowanie działań informacyjno - edukacyjnych na temat rakotwórczego wpływu alkoholu na stan zdrowia,
15. wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów rozpoznawania i krótkiej interwencji (RKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
16. pośrednictwo w umawianiu do specjalistów przyjmujących w MPPR poprzez koordynatora ds. profilaktyki.

Wskaźniki:

- liczba specjalistów pełniących dyżury w PK,
- liczba przeprowadzonych konsultacji, porad,
- liczba spotkań grup samopomocowych i liczba uczestników,
- liczba osób korzystających z oddziału/poradni terapii uzależnień,
- liczba kampanii,
- liczba ulotek/broszur/plakatów,
- liczba artykułów w prasie lokalnej/na stronach internetowych,
- liczba działań.

Cel 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Zadania:

1. bezpłatna pomoc dla rodzin i ich członków w MPPR mieszczącym się w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej,
2. zapewnienie dyżurów specjalistów, w tym radcy prawnego, psychologa,
3. motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach lecznictwa odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,

4. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany wzoru picia,
5. udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
6. wczesne wykrywanie zagrożeń i zapobieganie stosowaniu przemocy domowej w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”,
7. udział członka MKRPA w posiedzeniach ZI oraz grupach diagnostyczno - pomocowych,
8. działalność MKRPA w zakresie zgłaszanych osób,
9. pomaganie osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym, emocjonalnym, psychoedukacja i poradnictwo psychologiczne, a także pomoc terapeutyczna,
10. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym członków MKRPA, pedagogów, psychologów, członków ZI,
11. zapewnienie materiałów edukacyjno - informacyjnych (broszur, ulotek, gadżetów, literatury z hasłami profilaktycznymi),
12. finansowe i organizacyjne zabezpieczenie funkcjonowania MPPR oraz biura koordynatora ds. profilaktyki,
13. upowszechnianie informacji oferowanej pomocy w lokalnej w lokalnej prasie, stronach internetowych, siedzibie MOPS, Komisariacie Policji i in.,
14. prowadzenie programów profilaktyki przemocy domowej i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje z rodziną,
15. organizowanie warsztatów edukacyjno - profilaktycznych i integracyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
16. wdrażanie i finansowanie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
17. prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej,
18. współpraca przy realizacji konkursów, zakupu nagród w ramach realizowanych kampanii,
19. współpraca z Powiatową i Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w zakresie edukacji uzależnień od NSP,
20. podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, treningów itp.,
21. udział w superwizjach,
22. realizacja programu Szkoła dla rodziców i wychowawców,
23. pośrednictwo w umawianiu do specjalistów przyjmujących w MPPR poprzez koordynatora ds. profilaktyki.

Wskaźniki:

- liczba specjalistów w PK,
- liczba udzielonych porad/konsultacji,
- liczba „Niebieskich Kart”,
- liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych, ZI z udziałem członka MKRPA,
- liczba osób zgłoszonych do MKRPA,
- liczba skierowanych na badania biegłych,
- ilość materiałów edukacyjnych/gadżetów,
- liczba szkoleń/kursów/warsztatów/programów itp.,
- ilość superwizji,
- ilość szkoleń/konferencji itp.,

- ilość zrealizowanych programów, konkursów,
- liczba artykułów w prasie lokalnej/na stronach internetowych,
- ilość kampanii.

Cel 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania:

1. realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej,
2. realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych,
3. realizacja autorskich programów profilaktycznych w placówkach oświatowych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także i rodziców, opiekunów, wychowawców, pedagogów,
4. organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym: kółek zainteresowań, zajęć twórczych, muzycznych, plastycznych, ruchowych, wszelkich form alternatywnego spędzania czasu, jak również warsztatów, konkursów, rodzinnych imprez i innych,
5. promowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz aktywnego spędzania czasu poprzez udział w zajęciach sportowych i rekreacyjnych, finansowanie zajęć,
6. organizowanie spotkań tematycznych oraz integrujących pokolenia rówieśnicze, a także międzypokoleniowe z elementami działań psycho - edukacyjnych i profilaktycznych,
7. organizowanie, współorganizowanie, współfinansowanie wszelkiego rodzaju zajęć z profilaktyki uzależnień; promocji zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy w placówkach oświatowych oraz miejscach zabaw i rekreacji, terenu OSiR, Łazienek Lubawskich, MOK,
8. realizacja warsztatów edukacyjno - profilaktycznych, integracyjnych dla dzieci i młodzieży,
9. organizowanie otwartych spotkań z zakresu psychoedukacji dla mieszkańców miasta Lubawa,
10. działalność profilaktyczno - edukacyjna dla dorosłych, seniorów, lokalne kampanie,
11. zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze,
12. udział w wydarzeniach takich jak: Dni Rodziny, Dni Lubawy, Dzień Dziecka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, jubileuszowe Mitingi lokalnej grupy AA Quo Vadis itp.,
13. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji dla nauczycieli, wychowawców, specjalistów, członków MKRPA,
14. zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych o charakterze profilaktycznym, prozdrowotnym i prorodzinnym,
15. organizowanie i zakup nagród w konkursach o tematyce związanej z problemami uzależnień, przeciwdziałaniem przemocy, hejtu, bezpieczeństwem w ruchu drogowym, promowaniem zdrowego stylu życia oraz siły rodziny,
16. prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne, zdrowotne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania przemocy domowej,
17. współorganizacja, wspieranie i finansowanie wypoczynku z elementami profilaktyki w okresie ferii zimowych i wakacji,
18. wspieranie i promowanie działalności harcerzy i wolontariuszy, a także innych inicjatyw podejmowanych przez dzieci i młodzieży,

19. współpraca z Policją w zakresie prowadzenia pogadek dotyczących właściwego zachowania i skutków nadużywania alkoholu, narkotyków, środków odurzających oraz właściwego zachowania się na drogach, zakup gadżetów.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba placówek oświatowych, w których przeprowadzono programy/warsztaty, konsultacje,
- liczba uczestników programu/warsztatów/konsultacji,
- liczba przeprowadzonych zajęć, ilość uczestników,
- ilość spotkań,
- liczba szkoleń, liczba uczestników,
- ilość zakupionych materiałów,
- ilość kampanii,
- ilość zakupionych nagród,
- liczba podmiotów współpracujących przy realizacji Programu,
- liczba przedsięwzięć.

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemu uzależnień.

Zadania:

1. współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie wspólnych inicjatyw na rzecz profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy,
2. wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich,
3. prowadzenie badań, ankiet i diagnoz w obszarze uzależnień,
4. współdziałanie z MOPS w zakresie podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, udział w kampaniach, finansowanie zakupu nagród,
5. wspieranie służb mundurowych w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości, dofinansowanie zakupu alkomatu, współorganizowanie i finansowanie kampanii Światowy Dzień Trzeźwości i innych działań,
6. wspomaganie organizacji społecznych, sportowych, wyznaniowych, pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień.

Wskaźniki:

- liczba organizacji realizujących założenia Programu,
- liczba przeprowadzonych badań, ankiet, diagnoz,
- liczba wspólnie podjętych inicjatyw,
- liczba uczestników przedsięwzięć.

Cel 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania:

1. przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,
2. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy,
3. występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
4. działalność skierowana do sprzedawców alkoholu mająca na celu przestrzeganie przepisów ustawy,

5. działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz eliminowaniu z ruchu drogowego kierowców po spożyciu środków psychoaktywnych,
6. szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych,
7. kampanie oraz działania informacyjno - edukacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych, przyszłych kierowców.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba podjętych interwencji,
- liczba spraw,
- liczba działań skierowanych do sprzedawców alkoholu,
- liczba działań podjętych na rzecz kierowców,
- liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców,
- liczba szkoleń,
- liczba kampanii/działań.

V. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zakres działalności MKRPA obejmuje:

- przyjmowanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- zapraszanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie, w celu rozpoznania problemu alkoholowego,
- kierowanie wniosków do biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym w związku z nadużywaniem alkoholu,
- kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży zgodnie z uchwałą Rady Miasta Lubawa,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw),
- udział wydelegowanego członka do prac w ZI oraz w grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- sporządzanie analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- pośrednictwo Koordynatora ds profilaktyki w umawianiu spotkań ze specjalistami przyjmującymi w MPPR,
- wspieranie koordynatora ds profilaktyki w realizacji Programu.

2. Zasady funkcjonowania i wynagradzania MKRPA

1. Komisja spotyka się 1 raz w miesiącu na posiedzeniach zwyczajnych, a w razie potrzeby na posiedzeniu nadzwyczajnym.
2. Wynagrodzenie dla przewodniczącej wynosi 1 700 zł brutto, zaś dla pozostałych członków 450 zł brutto za uczestnictwo w posiedzeniu zwyczajnym.
3. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół oraz listę obecności.
4. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis na liście obecności.

5. Wypłata wynagrodzenia nastąpi w ciągu 14 dni od dnia przedłożenia listy obecności w Referacie Finansowym Urzędu Miasta Lubawa.
6. Wynagrodzenie za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wynosi 150 zł brutto za jeden skontrolowany punkt.
7. Z przeprowadzonych kontroli sporządza się protokół.
8. Podstawą wypłaty wynagrodzenia z przeprowadzonych kontroli jest przedłożenie w Referacie Finansowym Urzędu Miasta Lubawa rachunku przez osobę wykonującą w/w czynność.

VI. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie wykonania zadań określonych w Programie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację zaplanowanych działań, jak również przez systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych. Głównymi obszarami monitorowania będą wyznaczone wskaźniki.

Koordynator ds. profilaktyki na podstawie zebranych danych sporządza sprawozdanie merytoryczno - finansowe i przedkłada je Radzie Miasta Lubawa najpóźniej do 31. marca następnego roku po realizacji Programu, zaś do 15. kwietnia przesyła sprawozdanie w formie ankiety do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Opracowanie Programu - Katarzyna Raszkowska, koordynator ds. profilaktyki